

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Dolgozzunk.

Irta: Dr. Molnár Dezső.

Budapest, 1905. április 14.

Ideges nyugtalanság kezd erőt venni az embereken. A „várhatunk“, ez a legujabban divatba jött régi jelszó kezdi suggeráló hatását veszteni. Várunk, mert várunk kell. Mindannyian érezzük azonban, azok a kik lehangosabban hirdetik, hogy „várhatunk“, hogy tulajdonképen nem várhatunk. A bizonytalanság kínos érzete elégtelenséget kezd okozni. Az ipari és kereskedelmi pangás súlyosan nehezedik széles rétegekre és a politikai higadyságot kezdi a türelmetlenség idegessége fölváltani. Érezzük, hogy valaminek történnie kellene, hogy sokáig így nem maradhat, mert az állapot rosszabb a rossznál, de a politikai helyzet olyan, hogy csak a várakozás látszik okos lehetőségnek. Ez azonban csak látszat. A vezérek alkudoznak, Sáncoják körül ezeréves alkotmányunkat a legszelesebb jogkör bevehetetlen sáncaival. Mi — polgárok, azonban ne nézzük a herosi munkát tétlenül. Dolgozzunk!!

Hiszen annyi a tenni való társadalmi téren. Annyi tér nyílik a politikai helyzet előnyös kiaknázására, hogy súlyos mulasztást követünk el ha a kedvező fordulatot ki nem használjuk. A nemzet föl-ocsudva abból a kínos állapotból, amelybe az a suggestió vitte, hogy csak Austriával közös gazdasági területen tudunk boldogulni. Szabadulni óhajtunk Austriától. Sajnos, hogy ez a hatalmas szabadulási vágy csak mint ilyen él. Tettekre nem ragadja a nemzet zömét, Mint mindig, most is csak a kormány és törvényhozási aktiótól várják a fölszabadulást, önerőnkől mit sem teszünk hozzá. Az önálló vámterület áldásait várja a nemzet zöme. Az a zöm, a mely az „önálló vámterület“-et csak mint politikai jelszót ismeri. A gazdaság törvényeit ismerő theoretikus ép úgy mint a gyakorlati életet ismerő gazdasági kérdésekben nem járattan ész, csak félve, remélve várja a nagy átalakulást. De sem a zöm, sem a kisebb rész nem tesz semmit ahhoz, hogy a fölszabadulás immár nélkülözhetetlennek fölismert tényét megteremtse. Minden kör, minden réteg azt lesi, megcsinálják e az önálló vámterületet s nem azon van, hogy megcsinálódjék minden esetben. Pedig az önálló vámterület csak akkor lesz és lehet igazán áldásos, hogy ha a nemzet úgy csinálja meg, hogy az ő területét a nemzeti érzés a hazafias föllángolás önálló vámterületévé csinálja meg. A nemzetet tevő minden egyes polgárcsalád, kör és

társadalmi osztálynak kell az önálló vámterületet megcsinálnia olyképp, hogy erős eltökélés és szilárd határozottsággal alap-törvény erejévé teszi meg azt az elhatározást, hogy idegen származású termék küszöbén át nem juthat. Hogy ezt elérhessük: dolgozzunk!!

A nagyok alapvető, boldogulást biztosító erő munkáját ne zavarja a kicsinyek zaja. A nagyok a nemzeti nagy események biztosításán dolgoznak, a nemzet szerte csendben várja a munkájuk eredményét. Támogassa őket erejével, magasztalásával, bizalmával! De e csend ne legyen a tétlen szemlélődés csendje! A nemzeti lelkesedés igaz heve ne abban nyilvánuljon, hogy a munkának minden részét a nagyokra bizzuk! Övék az alkotmány jogi része, a mienk marad az, mely képessé tesz arra, hogy a jól körülbástyázott alkotmány védelme alatt fejlődhessünk, magyar nemzeti irányban. Ezt csak erős nemzeti szellemű munkával érjük el. Ezért dolgozzunk! A tapasztalat azt mutatja, hogy minden haladásra, erősödésre és gazdagodásra irányuló erőlködésünk meddő marad ama áldástalan viszonyban a melyben az iparilag oly messze fölöttünk álló Austriával állunk. Nem tudunk valódi haladást és számottevő előmenetelt elérni e viszonyban, ha

T Á R C A.

Nem lesz enyém.

I.

Tavaszerűn, virágnnyiláskor
Szerelmi dal kelt ajkamon,
Kis fészekre csalt vallomásom,
De nem értted meg dalom.
Tavasz elmúlt, a dal elhangzott,
Fülemben cseng még végsora:
Végzetünk mást határozott:
Nem lehetsz te enyém soha!...

Hajunk öszül, mulnak az évek
És köztünk árad a folyó,
Be nem járja a messzeséget
Vágyam: az eltévedt hajó.
Csendes tenger vágyam azóta,
Viharmadár nem jár oda,
Mégis hullámot vet egy szóra:
Nem lehetsz te enyém soha!...

Minek tagadnám?! régi vágygyal
Csüggök én most is ajkadon!
Légből kapott bohó ábránddal
Magam még sem altathatom.

Nem is keres már sóhajtatásom,
Minek is találna oda?!
Maradjon álom az én ábrándom,
Csak ne volna a végsora:
Nem lehetsz te enyém soha!...

II.

Hol vagy?! — ki felé szárnyra kelték
Az első szerelmi dalok,
S akiről azt hívém szentül
Ha nem szeret, én meghalok,
Bánatomban meghalok.

Hol vagy?! — te édes, lelkem vágya,
Jer! — öleljen át két karom,
Hogy míg leköt lényed varázsa,
Távozzék tőlem bánatom,
Felejtsem el bánatom.

Hol vagy?! — jer, borulj keblemre,
Ne hagyj epedni hasztalan,
Tárd fel előttem a menyét,
Óvezd hó karoddal nyakam,
Hallgasd meg kérés szavam.

Hol vagy?! — jer, te lelkem vágya
Kölesönözz lelkemnek vágyat,
Repüljünk egy szebb világba,
Hol ismeretlen a bánat,
Hol nincs szerelmi bánat.

Hol vagy?! — jer! — hiába várlak,
Te lehetsz te az enyém!
Csak emléked őrizze szívem
S ez elsíró költemény,
Néhány fájó költemény...

Kuton.

Hajnalhasadás idejéből.

Irta: Szilánk.

— Folytatás. —

— Ne tovább! — sikoltott fel Jolán,
kinek fehér arcát pirosra festette a szégyen.
— Hallgasson el kigyelmed a gyaláz-
kodásával! — monda szégyentől, haragtól
reszkető hangon! — Most már megmondom,
hol voltam? De nem én voltam az áruló,
hanem te, Avar Lőrincz, ki nem átalottad szülő
városodat az ellenség kezére játszani, s rom-
lást, pusztulást hozni reánk, ősz fejedre pedig
átkot! Ezért szöktem én ki a várból, hogy
hirt adjak e hitvány árulásról a magyarnak,
hogy megmentsem szülővárosomat. Nem sze-
retkezni, nem csókot kínálni voltam én oda,
Miattad, a te hitványságodért! — És él ben-
nem a remény, hogy nem hiába jártam...
Fehérvár élni fog, de téged verjen meg az

Telephon szám: 114.

EISLER KÁROLY

divat- és czipő-üzlete

* NYIREGYHÁZÁN. *

Meglepő, szép, divatujdonságokat hoz-
tam, melynek megtekintését a nagy-
érdemű közönség becses figyelmébe
ajánlom.

Lapunk egyes számonként Hirschler Móránál kapható. Mai számunk 10 oldalra terjed.

mindjárt néhány jel alapján illet statistice kimutatni képesek is vagyunk.

Pedig ha e nemzet itt a Kárpátok és Adria határolta területen mint erős nemzeti állam fönnállani és mint az európai koncertben számottevő erőfaktor oly gyökereket akar verni, a melyek egyaránt megvédik a szláv terjeszkedés és a német kultúra asszimiláló hatalma ellen, akkor nemzeti jellegét minden intézményében megóvni és első sorban *iparát is nemzetivé kell tennie*. Ez az egyetlen eszköz a mely lehetővé teszi, hogy nagygyá, erőssé és gazdaggá s minden külső befolyással szemben immunissá tétessék.

A gravaminális politika, a melyet immár több századon át kipróbáltunk, nem bizonyult alkalmasnak arra, hogy a nemzetet csak egy lépésnyire is előre vigye. *Gazdasági politikát kell csinálnunk!* Eddig nem csináltunk ilyet soha, dacára annak, hogy láttuk, hogy örülöttünk széttagolt népesaladok főképp a szerény és szeszélyes gazdasági politikájuk által nőtték össze, váltak eggyé, nagygyá és hatalmassá. Nekünk is azzá kell válnunk!

Az eddig lefolyt küzdelmek tanulságaiból azt a következtetést kell levonnunk, hogy zászlóinkat diadalra csak úgy vihetjük, hogy nemzetünket a mi ideáljainknak megfelelően nagygyá és gazdaggá csak úgy tehetjük, ha teljesen önálló, a kormány és parlamenttől annyira, a mennyire kell és lehet, független társadalmi aktiót indítunk a magyar ipar felkarolása, a magyar ipar pártolása és e végből minden idegen ipari termékek bojkottálása által!!

Meg van ennek a módja és lehetősége, csak kitartó és lankadatlan munka, és valódi hazafias lelkesedés kell hozzá. Legyünk sovének, ha a magyar iparról van szó! Minden gunynyal szemben bátran lehetünk azok, mert e téren a sovénség vegegyeredményében anyagi függetlenséget, gazdagságot erőt és így állami önállóságot és függetlenséget jelent! Ezért

pedig sok mindent el szabad, el kell szenvednünk!

Legyünk vérmesek, erőszakosak és tolakodók is, mert sima uton, keztyűs kézzel mit sem fogunk elérhetni. Népünk gazdasági kérdésekben közömbös, mert ilyenekkel sohasem foglalkozott, sohasem foglalkoztatták. Föl kell erőszakkal rázni apatiájából!

Jelszónk az legyen: Tisztességes, igaz magyar ember idegen iparczikket nem vásárol meg, ha hazai is kapható. Aki teszi, az vét nemzetét jólléte, vét nemzete nagysága, önállósága, függetlensége ellen és aki ez ellen tudatosan vét, az hazáruló!

Zászlótartóul nyerjük meg első sorban a néptanítókat! Ez a derék, művelt, igaz magyar osztály van hivatva arra, hogy uttörője legyen az eszmének, hogy ezt belevigye a nép szívébe, lelkébe, tette adjon az igének és hervadhatlan érdemeket szerezzen magának a nemzet nagygyá tételében, a magyar ipar fejlődésének alapföltételeit teremtvén meg, amint már is alapmunkása a nemzeti kultúra terjesztésében a nemzet fölvirágzásának. A német néptanító megteremtette a nagy német egységet, a magyar néptanító megteremti a magyar ipart és ezzel a magyar nemzeti államot!

A néptanító a legerősebb és megkerülhetlenebb vámsorompó az idegen ipartermékekkel szemben. Ahány ezer néptanítója van az országnak, annyi pionierezrede van a magyar iparnak! Minden leckeórán nyílik alkalma a gyermek lelkébe vésni, hogy csak magyar kéz készítette tárgyat használjon! Idegenhez ne nyuljon, ha még oly szép, még oly csábító, még oly olcsón jut is hozzá!

A gyermekkedély legfogékonyabb és a nemes eszmék befogadására legalkalmasabb. Ha ebbengyökeret ver a magyar ipar iránti szeretet, akkor a magyar ipar föllendülése rövidesen biztosítva van! Idegen kéz készítette papír, toll, könyv, ruha,

és játék magyar gyermek kezébe, testére ne kerüljön. Idegenkedjék tőle, mint az átokkal sujtottól, mint a ragályos fekélytől! Nem kell ehhez sem hatósági, sem kormány intézkedés! Lehet itt közös vámterület, olyan, amelyben gyönyörűségét és örömet lelje a szomszéd, amíg papíron olvassa a kedvezményeket; nem fog itt kárt tenni, ha a magyar közvéleményt fölrazni, ha hazafias kötelességének tudatára ébreszteni, ha fölleskesíteni tudjuk a magyar ipar eszméje iránt! És a néptanító e téren végtelen sokat tehet! És bizhatunk benne! hazafias elemekből áll, lelkesedni tudó és lelkesedést kelteni értő nagy test, mely a nemzet minden rétegével közvetlen érintkezésben áll, hazafiságát és magyarságát könnyen plántálja át a gyermek utján a családokra, és így az egész társadalomra! A második zászlótartónk a magyar papság legyen! Magyarország papsága és első sorban a protestáns és unitárius papság mindig a magyar állam-eszme szikla erős fundamentomai voltak. A protestáns papság és egy nagy erős, nemzeti Magyarország egységes és elválaszthatatlan fogalom! Az ő tiszta hazafisága, az ő lelkes magyarsága, az ő kristály nemzeti érzése a legerősebb fegyver mindennel szemben, ami a nemzeti eszmét elhomályosítani s minden igyekezettel szemben, amely a nemzet erőit gyengíteni alkalmas.

Már pedig mi sem alkalmasabb erőink lenyugozására, mint az örökös harc alkotmányjogi kérdések körül, amelyben eifecséreljük összes erőnket, szabad kezét, szabad teret hagyva Austriának, hogy ipara utján pénzünket kivigye és gazdasági jelentőségünket csökkentse, ellentálló képességünket lefokozza. A magyar, hazafias, protestáns papság nemes hivatása a magyar ipar szolgálatában, Magyarország gazdasági függetlenségét kivívni segíteni.

Szeretetre és testvériségre tanítani a népet Isten parancsából és lelke meggyőződéséből kell. Tanítsa meg hát a magyar

Isten! . . . — Es most itt a fejem, üssétek le, nem félek tőletek!

Csengő, szinte harsogó hangon beszélt a leány, szeméi villámokat szórtak s arca égett a belső tüztől, haragtól.

Avar Lőrincz meg sápadtan ült helyén; reszketett, fázott, s tompa, fáradt hangon szólt az öröknek:

— Börtönbe ezzel a néemberrel!

— Megyek! — szólt Jolán — csak még egy szavam lenne hozzád, Avar Lőrincz: Igen beszéltem a fiaddal, de nem szerelemről. Csak azt mondtam meg neki, hogy az apja elárulta hazáját . . .

Aztán örei között kisietett a szobából.

Avar felakart ugrani a leány szavára, de visszaesett székébe. Arca fakó lett, szeméi kidüledtek s valami pokoli kín ült ki arcára. Valami mormogott; — csak egy-egy szót lehetett érteni belőle: — Fiam, . . . hazám! . . . s aláhanyatlott feje . . .

Mire odarohantak hozzá, már nem élt. Megölte a Kendy Jolán igazmondása.

* * *

Jolán nyugodtan várta börtönében sorát. Tudta, hogy mi vár reá, de nem félt tőle. Várta a percet, mikor jönnek érte. Nem sokáig kellett várnia, mikor egyike ama

tisztéknek, kik birái voltak előbb, lépett be a börtönbe. Odament egész közel hozzá s úgy beszélt neki, halk, suttogó hangon:

— Látja, szép hugom, kár magáért. Kár ilyen fiatalon, ilyen üdén meghalni. Hallgasson reám, én megfogom menteni; s nem lesz semmi bántódása és cserébe nem kérek mást, csak egy csókot, egy ölelést, egy kevés szerelmet . . .

Jolánnak arcába szökött a vér. Egész termete kiegyenesedett s a női büszkeség elbűvölő tekintetével szólt az előtte álló férfihez:

— Uram! A becsületem árán már ott fönt is megmenthettem volna életemet. De ilyen áron nem kell a szabadulás! Az életem kezükben van, de a becsületem az enyém s azt senki el nem veheti tőlem!

A tisztet egészen vakká tette a leány elbűvölő szépsége, közelebb lépett hozzá, hogy valamit mondjon még neki, mikor egyszerre erős, szokatlan zaj hatott hozzájuk, s utánna mindjárt ágyudörgés, puskaropogás reszketettette meg a levegőt. A tiszt elrohant s Jolán is sietve távozott börtönéből. — Mehetett már, senki sem törődött vele.

A pákozdi magyar sereg megérkezett s mielőtt az osztrákok védekezhetek volna, már bent termettek a városban s most ott

folyt a harc. Ember-ember ellen küzdött s iszonyu zavar uralkodott mindenfelé.

Jolán rohant az utcára s mikor látta az ott hősiiesen harcoló magyar fiukat, térde megcsuklott s összetett kézzel rebegette:

— Köszönöm Istenem! Nem hiába jártam! . . .

Aztán felugrott. Körülnézett. Egyszerre velőtrázó sikoltással rohant a szentháromság térnek, hol a legkeményebb tusa folyt.

Lászlót pillantotta meg, amint térdre roskadva küzdött egy osztrák tiszttel. Jolán utat tört magának, nem látott, nem hallott semmit. Csak azt a küzdő férfit, azt a viaskodó hőst látta . . . Mikor odaért hozzá, ép akkor sujtott le Lászlóra az osztrák tiszt. A leánynak még volt annyi ideje, hogy odavessé magát Lászlóra, ki már-már összeroskadott. A csapás Jolánt érte, azon a gyönyörű fön ütött egy hatalmas sebet. A leány elsédült e csapás alatt, de még volt annyi ideje, hogy hirtelen kirántotta László övéből annak pisztolyát s a tisztre lőtt, ki szíven találva esett össze . . .

Aztán Lászlóra dőlt, ki már nem tudott szólni, csak mosolygott s a szemében valami tulvilági boldogság ragyogott. A leány is érezte, hogy még csak néhány perc — s örökké együtt lesznek. Odahajolt imádoztjá-

TAVASZI UJDONSÁGOK nagy választékban megérkeztek!!
Különösen óriási raktár női ruhadiszekben.

Kohn Ignátz üzletében, Városház-palota.

szeretni a magyart! Hiszen, ha ezt tudná! Ha nem élne közöttünk oly rettenetes erővel az ármány, a viszálykodás, az irigység, a visszavonás, a kölcsönös lebecsülés, hanem testvéri szeretet kapcsolna össze mint egy nemzet fiait, akkor minden másképp volna. De egymás ellen törünk! Egymást gyalázzuk! Egymást becsmételjük!

Tanítsák szeretetre a magyart! Tanítsák meg megbecsülni azt, ami magyar és megteremtették a magyar ipart, namesak, de naggyá, erőssé fejlesztették! Gazdaggá tettük az országot; ezernyi munkásnak édes kenyeret nyújtunk, fokozzuk a magyar önértet; elzárjuk a kivándorlás útjait, megszüntetvén okait, *igaz magyar nemzeti politikát* csinálunk, olyat, amelybe bele nem szólhat semmiféle külső hatalmi érdek, amely független a pártállásoktól, fölötté áll minden pártnak és igazán nemzeti és tisztán magyar!

A hazafias érzéstől áthatott lelkész könnyen megérteti híveivel, hogy első hazafiúi kötelességük a magyar ipar támogatása. Inkább vásároljon minden szükségleti tárgyat a honi iparostól, *esetleg talán* drágábban, esetleg talán kevésbé szép kivitelben, esetleg talán némi hiányosságban szenvedvén is, mint a külföldi ipar talán olcsóbb, talán szebb és talán jobb termékét, mert ezáltal módot biztosít a honi iparosnak, hogy termelő képessége növekedjék, adózó képessége fokozódjék és ez által visszatérítse neki azt az esetleges többletet, amelyet rákölt! Megkockáztattam azt a kijelentést, hogy a honi iparicikk drágább, kevésbé szép és kevésbé jó is lehet, tényleg azonban úgy áll a dolog, hogy a legtöbb honi iparicikk föltétlenül versenyképes a külföldivel, sőt szégyenszemre be kell vallanunk, hogy számtalan iparicikkünk külföldi elnevezés és jelzőkkel ellátva kerül forgalomba, mert sajnos csak így veszik meg, így hiszik el, hogy valóban jó!

Nem vár tulnehéz, nem tulnagy földadat a magyar ipar apostolaira, ha teljes

hoz. Megcsókolta annak vérző homlokát s elhaló hangon suttogá:

— Oh, mily boldog vagyok László... Így... így gondoltam én is... Meghalni együtt... hősi halállal... egymás harjában... Szébb ez így, mint élni gyáván, megvetetten... Szeretlek László... nem válunk el már... megyünk együtt a hosszú utra... az örökké tartó nászra...

Aztán odarokkadt a férfi mellé. Odahajtott a szöke fejét a férfi keblére, ki még akkor is mosolygott olyan tulvilági mosolylyal...

Másnap, a harc után úgy találták őket együtt, egymást átölelve. Közös sirba temették el őket.

Egygyé lettek a halálban, ha már az életben nem egyesülhettek. És nem tudta tán senki, hogy Fehérvár annak a szöke hajja, buzavirág szemü leánynak köszönhette megmentését.

Ez a Kendy Jolán históriája. Szomorú történet ez, de dicsőséggel teljes, olyan, mint maga az a világ, amelyben ilyenek történtek.

... Alig értjük, alig hisszük már ma. Mert hát régen volt. — Akkor történt, mikor a szabadság vágya kelt a szivekben, mikor magyar vér nyomában fakadt a gyöngyvirág!... (Vége.)

lelkesedéssel karolják föl ezt a *legnagyobb nemzeti ügyet* és hazafias lelkesedésük és magyarságuk teljes melegével mennek küzdelembe érte!

Meg vagyunk győződve rólla, hogy a magyar protestáns papság minden hazafias tagja, s másféle nincs, lelki gyönyörrel fog szószólójává szegődni a nagy eszmének és ha a néptanítók ezrei és a papság veszi kezébe ez ügyet, az eredmény, a diadal el nem maradhat! A legnagyobb, a legjelentőségesebb nemzeti ügyről van szó! Gazdag Magyarország csak akkor képzelhető el, ha erőteljes magyar ipart tudunk teremteni benne. Ezt pedig ne várjuk a kormánytól, ne várjuk a parlamenttől, ha nem csináljuk meg tekintet nélkül arra, hogy a kormány a közös, vagy az önálló vámterület alapján fog-e egyezkedni Austriával.

Kapcsoljuk ki a politikát a gazdasági kérdésből. Csináljunk gazdasági közvéleményt, amely a magyar ipar zászlója alá tereljen minden magyart; politikai pártállásra való tekintet nélkül. Ez az ország gazdaságilag beteg. Gyógyítása könnyen lehetséges. A gyógy mód egyszerű és kétséget nem tűrő módon biztos alakban áll előttünk. Ne habozzunk azt alkalmazni azért, mert védő vámok mellett talán könnyebb szerrel haladhatnánk! Ne várjunk, ne lássunk a védővámpanaceaát. Ne feledjük, hogy addig, amíg a gazdasági kérdésekben nem visszük bele a hazafiságot is, addig a védővám csak nagyon gyenge medicina. Az esetleg 50 forintos vámmal terhelt angol szövetet ép úgy fogják vásárolni uracsaink, mint a vámenteset és drága pénzünk így is a külföldre fog vándorolni, ha nem válik *hazafias* dologgá, hazafias kötelességgé a honi ipar termékeit hordani! A védővám nem fog föltétlenül javunkra szolgálhatni, ha csakis mint ilyen fogja hatását gyakorolni.

Magyarország minden fiát, leányát magyarrá, még pedig minden ízében magyarrá tenni. Lehet-e ennél nemesebb hivatása az igaz magyarnak! És mert ezt a hivatást ép a papság tölti be leg-hazafiasabb hévvel és lelkesedéssel, mert ez nem párt politika — a milyen nem lehetne a lelkész mindennapi kenyeré — lelkes támogatását és ettől nagy eredményt várunk! Magyarországot mindenben nagygyá tenni oly jelszó, mely minden magyar szívet megdobbant!

A harmadik és nem kevésbé hatalmas zászlótartónk a hazafias magyar sajtó! A magyar ipar megteremtésének minden nap szenteljen egy teljes részletes lelkes hangu rovatot! Biztasson, tanítson, utbaigazítson, lelkesítsen, tüzeljen, kárhoztassa az idegent azzal együtt, a ki használja és ez által inficiálja a honi ipar iránti lelkesedést és a honi ipar szentségét.

Ha összetartunk e téren megtudjuk nyerni a nép nagy rétegeit ezen eszmének, akkor többet tettünk hazánk fölvirágzásához, mint 37 év óta bár mivel, és

teremtettük az önálló vámterületet a vám-közösség közepette.

E célból dolgozzunk!

Hívjunk meg minden önzetlen, kizárólag hazafias lelkesedésből dolgozni óhajtó embert egy közös nagy értekezletre. Állapítsuk meg azon szózat szövegét amelylyel a föntjelzett három hatalmas faktorhoz fordulni óhajtanánk. Beszéljük meg a további teendőket és kitarással, lankadást nem ismerő buzgalommal terjesszük az eszmét! Milliók boldogulása lesz törekvésünk jutalma! És ezzel szemben ne törődjünk azzal, ha egyelőre lebecsülik, kicsinyelik majd önzetlen törekvésünket.

A Korona bérlete.

Meghirdettetett annak rendje és módja szerint városunk egyik diszét és egyedüli szállóját képező „Korona” épületre a zárt ajánlati versenytárgyalás. Nem foglalkoztunk e kérdéssel eddig, habár egy város, mint a közönség érdekei szempontjából, e felette fontos kérdés vitatása minden esetre a nyilvánosság elé való. Azonban nem akartunk elébe vágni az eseményeknek és nem tartottuk ildomosnak e lap hasábjain akár az egyik, akár a másik pályázó mellett hangulatot kelteni. De a mit eddig a jó izlés szempontjából kerültünk, azt most meg kell tennünk az igazság és a város reputációja érdekében, s most midőn már képviseleti határozattal állunk szemben, tárgyaljuk e kérdést sine ira et studio.

Nem akarunk itt kiterjeszkedni mindazon körülményekre, melyeket az ilyen bérbeadásnál, — az anyagi tekinteten kívül — figyelembe kell venni, s nem akarjuk e helyen széles mederben tárgyalni, menyiben felelték meg azoknak a jelenlegi bérlők. Jól tudja ezt mindenki, a kit balvégzete a Korona éttermének és kávéházának igénybevételére kényszerít. Csakis így történhetett meg, hogy a 7-iki képviseleti gyűlésen egyedül az dicsérhette agyba-főbe a bérlőket és a kezelést a ki — saját bevallása szerint — a Koronának még csak a tájékán sem járt. Éhezne csak meg délután 4 vagy este 10 órakor és kérne egy kis sonkát és kapná feleletül: nincs, mert a konyha zárva van. Látná csak, hogy a kanabokai féllábu szarkához címzett vendéglőben is több hirlap áll a vendégek rendelkezésére, a meglevőket pedig este csak szemevilágának veszélyeztetésével olvashatja, mert a serény két szál pincérhad — bizonyára felsőbb utasításra — csak annyi lámpát hagy égni, hogy a szerencsétlen vendég az orrát be ne verje. Élvezné csak végig azt a sűrű, szemet-tüdőt rontó füstöt, melyet a szellőztetés hiánya és azt a penetráns illatot, melyet egyes átjárókon a tisztántartás elmulasztása idéz elő, tapasztalná csak lépten-nyomon, hogy nem a közönség igényeinek minden irányban való kielégítése, hanem a vállalat üzleti részének minél alaposabb kizsákmányolása érvényesül ott, majd másként beszélne az a t. képviseleti tag ur. Volt ugyan azon az emlékezetes képviseleti gyűlésen olyan, a kezelést nagy hangon és bő beszédben agyba-főbe dicséző felszólaló is, ki gyakori vendége a Koronának. No de ez más lapra tartozik.

Hagyjuk azonban a Nében és Haupt Mayereket nyugodni. Nem nyulvadászatra indultunk.

Ismeretes mindnyájunk előtt a Korona bérletére hirdetett árlejtés eredménye. Tudjuk mindnyájan, hogy Schlichter Gyula évi bér fejében 34000 koronát, a beruházások után pedig 7%-ot ajánlott fel, míg Nébemayer

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen láb-badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

és Salamon 32000 korona évi bért és 5%-ot kínált. A képviselőt ezek után nagy bölcsen kimondta és minden 2x2-öt tanuló iskolás gyermek méltó bámulatára határozatba hozta, hogy a Nébenmayerék ajánlata előnyösebb, tehát az fogadandó el. Szomorú eredménye ez annak a házalásnak és kilincselésnek, mely városunkban, nem csak az egyes hivatalnoki állások betöltésénél, sokszor az érdemesebb de szerényebb rovására, hanem még az anyagi érdekek megvédésénél is lábra kapott. Nem az a fő, hogy kinek van nagyobb képzettsége és érdeme a betöltendő állásra, s mellékes, ki nyújt nagyobb ellenszolgáltatást a befektetett tőke után, hanem ki kunyorál, ki alázódik a pantallós és szürös képviselői tagok előtt. Ha pedig még súlyosabb argumentumokat is dob az igazság serpenyőjébe, akkor meg a debreceni civissel szólva, „éppen nyert pere nagyon az Curián”. Ne bizakodjál tehát jámbor halandó se tudásodban, se igazaidban. Nem kapsz se hivatalt, se Koronát Nyiregyházán, ha férfias önértetteddel és igazságod tudatával nem tartod összeegyeztethetőnek azokat az eszközöket és módokat, melyek egyedül célhoz vezethetnek.

Menjünk azonban tovább és nézzük mi történt a 7-iki képviselői gyűlésen a szinpadon és azt megelőzőleg a szinfalak mögött. Tisztában volt már azzal mindenki, bizonyára még azok is, kik a különböző bizottságokban és képviselői gyűlésen az ellenkezőt vitatták, hogy a Schlichter Gyula ajánlata a város és közönség jól felfogott érdekeire a legelőnyösebb. Mindenki, a ki az igazságot nem megkerülni, de egyenes uton elérni akarja, az ajánlatok felbontása és nyilvánosságra juttatása után más meggyőződésben nem lehetett. Mégis mi történt? Becsempésztek Nébenmayerék ajánlatukba egy tételt. t. i. azt, hogy a kávéház és étterem festését magukra vállalják. Midőn aztán látták, hogy bizony az ő ajánlatuk messze elmarad a versenytársától, akkor utólag bejelentették, hogy ők erre a festésre 24000 koronát szántak. Megindult most már a nagyszerű vita és a rosszakarát a tudatlansággal karöltve igyekezett bebizonyítani, hogy ez az utólagos előterjesztés nem utóajánlat. Benne van ugyanis az árverési feltételekben (23-ik pont), hogy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Tehát ha mint utóajánlat mellőzendő, be kell bizonyítani, hogy a fehér fekete, rá kell sütni, hogy ez nem utóajánlat, csak magyarázat. Nevetnünk kellene, ha nem volna oly szomorú, hogy a mi városunk képviselő testületét ilyen kezdetleges módon be lehet csapni és nem lennének a város erkölcsi tekintélyét és vagyoni érdekeit veszélyeztető ilyen magyarázatoknak még apostolai is. A Nébenmayer és Salamon érdekeltég kiterjeszkedett ajánlatában egy olyan körülményre melyről az árverési feltételekben említés sem volt, s minthogy erre más ajánlkozó épp ez okból nem nyilatkozhatott, nevezetesen ajánlatának ez a része már ezért is figyelmen kívül volt hagyandó. De ha őket tényleg nyílt, becsületes szándék vezette, akkor már az eredeti és a kitűzött záros határidő eltelte előtt beadott ajánlatukban kellett volna ezt a festésre fordítandó összeget megjelölni. Ámde ezt nem tették. Nem bizony, mert ezt az ajtót nyitva akarták a maguk számára tartani és már az ajánlat megszövegezésekor az ekként kínálkozó nyílt kérdés kihasználására és a gyengébbek megtévesztésére gondoltak. Természetes, ha az ő ajánlatuk előnyösebb lett volna, hát lapítottak volna, mint a nyúl a káposztában és bemázoltatták volna a kávéházat és éttermet néhány száz koronáért, így pedig e címen felajánlottak utólag egy olyan összeget, a mennyibe ennek a két helyiségnek a festése nem kerülhet, de a mennyivel a nagyobb összegű bérajánlatot ellensúlyozni vélték. — Csudálatos, hogy komoly emberek, komoly

képpel egy város erkölcsi és anyagi érdekeiről folytatott komoly tanácskozásban, az ilyen pályázók és ajánlatuk mellett sikra szálljanak. De még csudálatosabb, hogy akadjon józan gondolkozó és még hozzá jogász is, ki ennek a zárhatáridő után beadott nyilatkozatnak utóajánlat voltát kétségbe is merje vonni. Hála Istennek nem ismerjük a végrehajtási törvényt, s így annak paragrafusaival sem dobálózhatunk, de nincs is rá szükségünk, mert elegendő a mi józan eszünk és egyenes gondolkodásunk annak megállapításához, hogy mi az utóajánlat és mi nem. Az ajánlatok beadásának időpontja tisztán és világosan meg volt jelölve, minden a mi azután beérkezik, akár eltér a már beadottól, akár csak magyarázatot akar beleerőszakolni: utóajánlatnak tekintendő és mint ilyen figyelmen kívül hagyandó volt. Különösen a Nébenmayer és Salamon előterjesztése, mert abban egy egész új, az előbbiben meg nem határozott fizetési kötelezettség van. Nincs ugyan szükség 24000 koronába kerülő festésre, de még ha szükség lenne is, mindenki, ki a számvetés alapelveivel tisztában van, könnyen kiszámíthatja, hogy a Schlichter Gyula ajánlata, tekintve a 10 évi bérleti időtartamot, a városra ennek betudásánál is előnyösebb. A mi városatyáink azonban, a kik oly szükmarkuak ha nyomoruságosan javadalmazott hivatalnokaink fizetésének emeléséről van szó; rögtön gavallérokka válnak, ha a város vagyonának jövedelmezősége körül kérdésbe.

Az ajánlatok először is a pénzügyi szakosztály bírálata elé kerültek, s habár az első tanácskozás eredményeként Schlichter Gyula nyilatkozattételre hivatott fel, a mely által a szakosztály a jövőre önmagának szabta meg az irányt, mégis plénumában — óh bámulatos következetesség — lecáfolva az önmaga által felállított elvet, a Schlichter ajánlata ellen döntött, kimondván, hogy a Nébenmayerék ajánlata előnyösebb. Nem tudjuk, kik a tagjai ennek az ugynevezett *pénzügyi* bizottságnak, azt azonban állíthatjuk, hogy még Szerbiában sem lesz belőlük pénzügyminiszter, pedig ott divatozik az ilyen számtani tudomány. Ugy tudjuk nagy viták folytak ebben a bizottságban, a nyilvánosság elé került javaslatából azonban csak azt látjuk, hogy abba a nagy szóáradatba bele fulasztották a józan ész és fejtetőre állították az igazságot.

Nem csekély érdeklődéssel vártuk most már a tanács véleményét. Jól esik hangoztatnunk, hogy abban nem csalódtunk, mert az méltó volt az elnöklő polgármester minden érdek és elfogultság felett álló egyéniségéhez, méltó volt tagjai többségéhez. Kimondta a tanács határozatilag, hogy a Nébenmayer és Salamon 24000 koronás ajánlata utóajánlat és mint ilyen az árlejtési feltételek értelmében figyelmen kívül hagyandó.

Ez felel meg a tényeknek és az igazságnak, ez megdönthetetlen, ezen túl nem teheti magát sem a tanács, sem a képviselőt. Sajátságos mégis, hogy a tanács egyes tagjai a képviselőt a tanács javaslata ellen szavazták. Nem tudjuk, hogy tartják ezt ezek az urak a jó izléssel és hivatalos állásukkal összeegyeztethetőnek?

A képviselőt szavazatának eredménye köztudomású. Hiába való volt a magasabb bérajánlat, hiába az árlejtési feltételek szigorú betartására történt hivatkozás, hiába a tanács javaslata, mint májusban a cserebogár, röpködött a sok okoskodás és rabulisztika, s képviselőtünk nagy szótöbbséggel leszavazta magistratusának véleményét. — Szó sincs róla, nem akarjuk mi azt állítani, hogy az elhangzott érvelések fordították meg a szavazatok arányát, azok bizony nem sokat nyomtak a latban, kész volt már az összehozott többség, mely szavazást ordítva,

ment a jól teljesített kötelesség nyugodt öntudatával a „Koroná”-ba áldomást inni. Elborul az ember lelke, ha látja miként vendégeli meg a város bérlejtője a város atyáit. Pezsgőt kaptak az atyafiak, hiven teljesítették kötelességüket, de nem a várossal szemben.

Hiába emelkedett szólásra tisztí ügyészünk rövid, világos indokolással védve meg a tanács javaslatát, arra a nyilatkozatára pedig hogy: érdektelen jogásznak más szövege e kérdéssel nem lehet, rögtön felsziszszent a sok jelen volt jogász közül egy — egyetlen egy — s megtagadva a t. ügyész tudását, a saját csalhatatlanságának dogmáját hirdette. Volt ott több jogász is, de azok halgattak. A város jogi érdekének megvédésére első sorban és mindenek felett a tisztí ügyész hivatott, s megvédi azt úgy mint bárki a jelen voltak közül, s ha mégis akad, a ki az ügyész véleményének megbízhatóságát vagy hitelességét a képviselőtben kétség tárgyává teszi, azzal bizony nem az ügyész vélemény értékét devalválta.

Tehát szavaztak és megszavazták, hogy az utóajánlat nem utóajánlat. Bizony ezzel a fáradsággal és könnyü lélekkel megszávalhattak volna egy kis esőt is.

Nehéz megfejtetni miként születik meg a szavazattöbbség, de megkíséreljük ez esetben megoldani a rejtélyt. Eddig csak általánosságban foglalkoztunk a 7-iki képviselői tanácskozással és döntéssel, legközelebb rátérünk, hogy kik és micsoda rugók működtek annak összehozásánál közre. Hadd szolgáljon az az irás okulásul mindazoknak, a kik becsületes szándékkal, egyenes uton akarnak Nyiregyháza r. tan. városának bérlői lenni.

Igazságügyi reformok.

Irta: Dr. Zinner Samu.

(Folytatás.)

Mint már említettem, a magyar általános Polgári Törvénykönyv Tervezete igen terjedelmes indokolással együtt készen van. A Tervezetben a személyjog, család-, vagyoni jog, öröklési jog szabályozása foglaltatik. Az egész közvéleménynek sürgetnie kellene, hogy az mennél előbb életbe lépjen. Vajjon meg egyeztethető-e a magyar állam souverainitásával az a körülmény, hogy a volt katonai határörvidéken s Erdélyben ma is az osztrák polgári törvénykönyv van életben? Vajjon kifejlődhetik-e ily körülmények között az egyseges, állami öntudat?

De más szempontokból is kívánatos, szükséges az általános Polgári Törvénykönyv megalkotása, nevezetesen főleg azért, hogy a legfontosabb viszonyok törvény által szabályoztassanak akként, hogy minden jogos érdek kellő oltalmat találjon s amellet oly reformokat tartalmazzon, melyek a nemzet boldogulását előmozdítják.

Többek között a Polgári Törvénykönyv fog intézkedni arról, vajjon a teljeskorúság ezentúl is a betöltött 24 éves életkorral kezdődjék, avagy nem volna-e célszerűbb, hasznosabb, hogy teljeskorúság kezdő kor határa leszállítottassék. Német, Francia és Olaszországban a teljes kor a 21 év betöltésével, Svájcban a 20 év betöltésével kezdődik, miután pedig nálunk az analfabéták száma örvendően csökken, miután a népesség nagy zöme is mindinkább művelődik, ezeknél fogva remélhető, hogy a törvénykönyv életbeléptetésekor annyira fognak javulni a művelődési viszonyok, hogy a teljeskor határát a 22 év betöltésére lehet majd megnyugvással leszállítani.

A helyes birtokrendezés sociális szempontból főfontossággal bír. Dr. Hegedüs Lóránd genialis közgazdasági író a kivándorlásról írt munkájában kifejti, hogy minden lehető el kell követni arra, hogy mennél több kisbirtokos keletkezzék, minden akadályt el kell

Legnagyobb választék!

Legajább napernyők, női-, férfi-harisnyák, keztük, ruhadiszek, és nyakkendőkben.

GOLDSTEIN J. SÁNDOR

= női- és férfi-divat üzletében =

Nyiregyháza Pazonyi-u. 4.

hárítani a véghöl, hogy mennél számosabb kisbirtokos létezése lehetővé tétessék, s így az Alföldön a hitbizományok eltörlését égetően szükségesnek tartja!

A váltó, kereskedelmi és csódtörvény keretében szintén szükségesek a reformok, bár azok törvénynyel szabályozva vannak. Csak néhány intézményt akarok futólag említeni. Ujabbán igen nagy számmal alakulnak részvénytársaságok és szövetkezetek. Bizvást el lehet mondani, hogy néhány ezer millió koronát tevő vagyon kezeléséről van szó s így jogos az a kívánság és törekvés, hogy a közvagyonunk ezen jelentékeny része a jelenleginél hatályosabb védelemben részesüljön.

A kereskedelmi törvény szerint a közgyűlés van hivatva a számadások megvizsgálására, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában a közgyűlés határoz; ezenkívül is tág hatáskörrel bír a közgyűlés; csak hogy ez a gyakorlatban ugyszólván alig érvényesül. A részvénytársaság és szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága a közgyűléseken rendszerint a szavazatok többségével rendelkezik s így a közgyűlés ellenőrzési és határozási joga nem sokat ér.

Az igazgatóság vagyoni és büntetőjogi felelőséggel tartozik, ugyszintén a felügyelőbizottság is. Az ellenőrzést gyakorolják a törvényszékek, melyekhez a közgyűlési jegyzőkönyvek, a jóváhagyott mérlegek betérjesszandók. Azonkívül minden lényeges változás bejelentendő.

A törvényszékeknek jogukban áll a betérjesszett jegyzőkönyveket és mellékleteit hivatalból vizsgálat alá venni és a közhitel érdekeinek megóvása céljából panasz bevárása nélkül is hivatalból intézkedni, ha azokban a keresk. törvényben foglalt büntetőjogi határozatok sulya alá eső cselekvény vagy mulasztás nyomára akad (l. Dtv. XVIII. 78.)

A törvényszékek azonban köztapasztalat szerint ezt a törvényadta jogot nem gyakorolják csak a legkritikább esetekben és pedig azért, mert a jegyzőkönyvek s mérlegek megbízhatóságát, reális voltát csak a belső ügykezelés megvizsgálásával kapcsolatban lehet megállapítani a kereskedelmi szakértőnek.

Szükségesnek, célszerűnek tartanám, ha a közhitel s a közönség vitális érdekei megóvása céljából külön kirendelt állami szakkezegek gyakorolnák az ellenőrzést.

Ez az állami ellenőrzés a közönség bizalmát fokozná, s így a reális alapon folytatott részvénytársaság és szövetkezetek érdekeit nagy mérvben előmozdítaná.

Sport vacsora.

Hinnünk kell, hogy a lehetetlen is lehetséges. Mert lehetetlennek látszott mindeidig, hogy nálunk hónapokon keresztül együtt lehessen tartani egy egylet kötelékében néhány gentlemant, akik vivással töltik el idejüket ahelyett, hogy kávéházak dohos levegőjét szívják, vagy ahelyett, hogy a kártyasztal mellett görnyednének óraszámra. A lehetetlen valóra változott. Ezt konstatálnunk kell ma, mikor a mult szombaton elfogyasztott vacsorával lezártuk egyik szakát azoknak részben iskola-, részben klubszerű vivő gyakorlatoknak, melyeket 5 hónapon keresztül a Korona kistermében naponként tartott egy kis, de igazán lelkes társaság.

Magát a vivást szóvá tesszük még más alkalommal, ezuttal örömkönnök adunk kifejezést afelett, hogy a sportok legszebbje iránt való érzék terjed s megnyilvánul szélesebb körben, habár egyelőre csak akként, hogy hajlandók vagyunk a sport szent nevében egy-egy kitűnő vacsorát elfogyasztani.

A vivó-klub kezdeményezésére a mult szombaton volt a második sport vacsora.

Mikor az elsőt rendeztük, legvérmesebb reményeinkben sem gondoltunk többre 10—12 résztvevőnél. Ekkor is kellemesen csalódtunk, de várakozáson felül sikerült különösen ez a második, melyre 34-en gyűltek egybe. Fesztelen jókedv s különböző koru és társadalmi állásu egyének között igazán bámulatos bajtársias együttérzés töltötte el a jelenvoltakat, kik közül nem egy szép szavakban adott kifejezést érzelmeinek.

Különösen tetszett a Szitha felköszöntője, ki ugy tartalomra, mint formára olyan beszédet rögtönzött, amely dicséretére válnék a legrutinizotabb szónoknak is.

Rónay Jenőre emelte poharát, kinek érdemei szerinte nemcsak abban a haszonban nyilvánulnak, mely az egészségre minden észszerű sport gyakorlásából származnak, hanem abban is, hogy a sport jeliséje alatt koronként összegyűlhetünk ilyen kedélyes, ilyen minden — nálunk különösen megszokott — válaszfalat ledöntő estén.

Felköszöntőket mondtak még: Csengery Gyula Rónayra, Dr. Guttmann Zsigmond Kovács Tiborra, mint a vivó-klub helyettes, fáradhatatlan vezetőjére és Rónay Jenő azokra, akik nemes lelkesedésüket a vivó sport iránt megjelenésükkel dokumentálták.

A társaság a késő éjjeli órákban osztott szét.

Őszintén kívánjuk, hogy a biztató kezdet nemes tüze lobogjon a résztvevők kebelében továbbra is, értsék meg mindnyájan, hogy ebben az ideges világban az észszerű sportok fognak bennünket az elcsenevészesedéstől megmenteni.

HIREK.

Képviselői gyűlés volt tegnap, amidőn városi orvosná, három pályázó közül dr. Hoffmann Emilt választották meg. A választás iránt nagyérdeklődés mutatkozott.

Kinevezések. A belügyminister a bogáti anyakönyvvezetői kerületbe Csiha Kálmán segédjegyzőt, a gyulajiba Szilágyi Sámuel segédjegyzőt, a gyüreibe Puskás György segédjegyzőt, a pátrohaiba Kovács Lajos segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

A kassai hadtestparancsnok bucsuja. Mertens báró, kassai hadtestparancsnok, a ki nyugalomba vonult, f. hó 11-én bucsuzott el a hadtest tisztjeitől. Az ünnepélyen a helybeli tisztiek küldöttségileg vettek részt. A bucsu igen meleg volt, bizonyítékául annak a kedveltségnek, a melynek Mertens báró örvendett. Mint Kassáról írják, a hadtestparancsnok délután hagyta el Kassát. Lakásától egészen a vasuti állomásig a helyőrség legénysége állott sorfalat. Az állomáson ott volt a teljes tisztikar, továbbá altiszti és legénységi küldöttségek, a 34. ezred zenekarával. Ott voltak a polgári hatóság fejei, Péchy főispán, Bercelly táblai elnök, Paksy főügyész. Négy óra előtt érkezett meg Mertens báró és rövid beszéddel elbucsuzott. Beszédét ezzel a fölkiáltással fejezte be: Éljen a király! A jelenvoltak ismételték ezt a fölkiáltást, mire a zenekar játszani kezdett és játszott egészen a gyorsvonat elindulásáig. Miskolcon bucsuzott el Mertens báró a miskolci, egeri, gyöngyösi, nyiregyházi huszár-, tüzér-, közös- és honvéd gyalogosok háromszáz tagu tisztikarától, a melynek nevében Konja miskolci altábornagy mondott beszédet. Mire Mertens meghatóttan válaszolt. Este a Korona-szállóban kétszáz teritékű lakoma volt.

Kiállítás. A Bessenyei-kör által tartandó Szmik Antal féle csipke-kiállítás e hó 16-tól 24-ig a főgymnasium tornacsarnokában fog megtartatni.

Széchenyi emlékezete. Impozáns módon ülte meg a Keresk. Ifjak egylete mult szombaton a „legnagyobb magyar“ halálának évfordulóját. Az egylet tagjai teljes, és városunk előkelőségei szép számban jelentek meg az egylet iskola-utcai helyiségében, hogy kegyeletük adóját leróják a hálás emlékezet oltárára. Ily szép számú és diszes közönséget már rég, talán még soha sem láttak az egylet falai, de ezt nem csak annak tulajdonítjuk, hogy városunkban a Keresk. Ifj. Egyl. volt az egyedüli, mely Széchenyi halálának évfordulóján eleget tett annak a szent kötelességnek, melylyel minden magyar tartozik a kegyeletnek, hanem annak is, sőt leginkább annak, hogy meghallgassák, végig élvezzék a dr. Hoffmann ügyvédnek ezen alkalomra irt és megtartott felolvasását. Teljesen fölösleges, hogy dr. Hoffmann, mint tollforgató ember mutattassék be; közismert abbéli tehetsége is, tudjuk, hogy nemcsak a büntető törvénykönyv, a zeneművészet, műbírálat, stb. hanem az irodalom paragrafusaiiban is otthonos; tudjuk, hogy tud és akar lelkesülni a jóért, dicsőért és nemesért; tudjuk, hogy tudásának, szellemének gazdag tárházából szívesen juttat bárkinek, ki azt igénybe venni akarja, de az a nemes élvezet, mit felolvasára által nyújtott valósággal meglepett. Ez a felolvasás egy teljes korrajz volt, mely a Széchenyi dicső alakja körül csoportosult; egy avatott tollal megirt teljes életrajz, finom, — a kegyelet színponpás festékébe mártott — ecsettel megfestett tanulmány, egy mindvégig magas színvonalon álló irodalmi dolgozat. Kapott is érte olyan tapsot, hogy alig győzte köszöngötni. Az egylet vezetőségének választása, az ünnepi felolvasót illetőleg valóban a legszerencsésebbnek mondható. Az est sikerének emeléséhez hozzájárult még a Beregi Dezső érzésteli, szép és jó szavalata, melylyel viharos tapsot aratott, ugy hogy közkiánatra kénytelen volt programmon kívül Ábrányinak „Mi a haza?“ című, gyönyörű költeményét elszavalni. A Keresk. Ifj. Egylete tehát ismét méltónak mutatta magát arra a jó hírnévre, melyre szert tett és reméljük, hogy helyiségei még gyakran nyujtanak gyűlhelyet városunk intelligenciájának, hogy a lefolythoz hasonló ünnepélyek nyujtotta nemes élvezetekből részt kérjen.

Halálozás. Szunyoghy Anna, Ujfehértón folyó hó 12-én, hosszas szenvedés után elhalt. Az elhunytat széleskörű és előkellő rokonság gyászolja.

A főgymnasium ifjusági estélye. Főgymnasiumunk ifjusága — minden valószínűség szerint május hó 6-án fényesnek ígérkező estélyt rendez a „Városi Színház“-ban. — A rendező-bizottság f. hó 13-án tartott ülésén a „Vigszínház“-ban óriási sikerrel előadott „Diák élet“ szebb részleteinek bemutatását, ez megelőzőleg pedig hedü-, zongora-, szavalat- és vegyes daloskőri számok előadását határozta el. — Legközelebb bővebbet.

Vizsgatétel. Hudák Juliskának, városunk szülöttének a fővárosi színházakban aratott tüneményes sikeréről már adtunk hirt. Most azt jelezhetjük, hogy a vizsgát, mint a Rákosi iskola növendéke e hó 11-én kitűnő eredménnyel tette le. Az iskolai év csak június végén nyer befejezést, ennek dacára tekintve a szokatlan előmenetelt, már most vizsgára bocsátották a kis művésznőt. A Király színház még növendek korában szerződtette, ahol mai nap a Danzigi hercegnőben a Liliputi szerepben lép fel. Szívesen gratulálunk.

Műkedvelői színelőadással egybekötött táncestélyt rendez a „Nyiregyházi Iparos Ifjuság Önkepző Egylete, husvét másodnapján, azaz folyó hó 24-én. Az egylet vezetősége, a rendező bizottság és a szereplők teljes odaadással igyekeznek, hogy ezen előadás és táncestély felölmulja, a multi táncestélyek és előadások sikerét is.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruhaza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

Minden cikkből nagy választék a legfinomabb kivitelig.

Eszakmában a legintányosabb bevásárlási hely.

Közgyűlés. A nyiregyházi „Poel Cedek” izr. segélyező-egylet f. évi április hó 16-án vasárnap délelőtt 10 és fél órakor a statusquo izr. hitközség tanácstermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a t. tagurak azzal hivatnak meg, hogy miután a f. évi ápril. hó 11-ik napjára kitűzött közgyűlés nem volt határozatképes, az alapszabályok 14. szakasza értelmében a megelőző közgyűlés tárgysorozatára felvett ügyekben ezen újabb közgyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára meg lesz tartva és jogerősen határoz.

Halálos verekedés. Ajler András és Hudák József nevű cimborája, híres verekedő legények voltak városunk déli részén. Ez a két legény ismét betért a szilfautcai kocsmába és iszogattak, amikor Debrószki József és Makranczi Pál szintén betértek ugyanoda. A beszélgetés eleinte szép csendesen és barátságosan folyt, de később lármás feleseléssé fajult. Ajler és Hudák bottal akartak érvényt szerezni eddigi győzhetlenségüknek. A jó magaviseletükről ismert Debrószki és Makranczi kénytelenek voltak elfogadni a csatát, már azért is, mert a menekülés útja el volt zárva. A négy legény összecsapott tehát. A botok, koponyák csattogtak, és a vér patakként omlott. Rövid küzdelem után Ajler András halálos sebbel feküdt a küzdőterren, Hudák is borzalmas sebeket kapott, de Debrószky és Makranczi is alaposan el voltak ütlegelve. Ajler rövid szenvedés után meghalt, ha Hudák életben marad, az különös isteni gondviselésnek tulajdonítható. — Debrószki és Makranczi, akik — állítólag — a verekedést, annál inkább a gyilkosságot nem keresték, átkisértettek a kir. ügyészséghez. Hát bizony ez nagyon szomorú körülmény, hogy az itteni fiatal emberek nem képesek anélkül mulatni, hogy egymás fejét be ne verjék.

Vettük alábbi levelet és azt abbéli fentartással közöljük, hogy az illetékesek — már mint a róm. kath. iskola tantestülete részéről veendő észrevételeket is — mint jelen levelet, — szó-szerint s kommentár nélkül leadjuk. Tisztelt Szerkesztő Ur! Nagyon szép, ha az iskolában vallásos szellemben nevelik a gyermekeket, a szülők is örülnek ennek, de azt már a legvallásosabb szülő sem óhajtja, hogy gyermekét oly körülmények közt vigyék a templomba, mint a milyenben a múlt szombaton a kath. iskola növendékei voltak. Egyrészt abban a borzasztó időben, mint amilyen akkor volt, kellett a gyermekeknek párosával menniük a templomba, pedig akkor a felnőtt is sietett fedél alá jutni, másrészt hetivásár lévén, a párban menő gyermekek miatt a Török-patika előtt levő szűk helyen a szekerek és kocsik teljesen összetorlódtak. Mi történe ha egy ló ilyenkor megijedne? Továbbá kész betegség annak a kis gyermeknek csak egy negyed óráig is abban a hideg templomban tartózkodni. Igaz, hogy ez a sok akadály kivételes volt, de az illetékes körök is beláthatják, nem helyesebb-e ilyenkor az iskolában imádkozni és egy éneket énekelni. —s. —ly.

Pályázatok. A helybeli Erzsébet közkórházban alorvosi állásra van pályázat hirdetve. Fizetés 1000 korona, és teljes ellátás. Kérvények az alispánhoz jövő hó 25-ig adhatók be.

A nyirbátori járás főszolgabírájához jövő hó 5-éig adható be pályázat a leveleki körjegyzői állásra nézve, mely 1500 korona javadalommal jár.

A gávai szolgabíróság pályázatot bocsátott ki a vissi jegyzői állásra. A kérvények május 15-ig adhatók be. A javadalom 2060 korona.

Megmérgezte magát Rózsa Karolina budapesti illetőségű pincérleány. Életveszélyes sérülésével a közkórházban ápolják.

Szerencsétlenség. Papp Andor napkori lakos kezefejét a szecskavágó véletlenségből leszelte.

Tüzek. A szokatlan szárazságban több tűz fordult elő a napokban. A tűzoltóság azonban olyan gyorsan vonult ki és olyan ügyesen dolgozott, hogy nagy kár egyik helyen sem állott elő. Folyó hó hó 8-án a Bujtoson levő szemét-telep gyúlt ki, melyhez közel épületek voltak. 10-én a Schwarz

Adolf holló-utcai házának padja gyuladt fel, 12-én pedig az erdőben támadt tűz; mind a hármát a tűzoltóság oltotta el.

Összevert hegyőr. Mult vasárnap éjjel, több suhanc az ujszölőben danolászva, a kerítéseket rongálva ment hazafelé. Koskovics András hegyőr figyelmeztette a duhajkodó legényeket, hogy a kerítéseket rongálni és éjnek idején lármát csapni tilos. A legények a kötelességét teljesítő hegyőrré vetették magukat, őt földre verték és súlyosan megsebesítették. Az ilyen vérengzés több a soknál, melyért a bíróságnál számolnak velük, de a városi hatóság is beláthatja, hogy a házakkal betelepített, a várossal összefüggő, sűrűn lakott érkertet, ujszölőt, ószölőt, már egy-egy szál mező-, vagy hegyőrré bizni nem lehet. Ugy tudjuk, hogy egyik kertség felügyelője már megtette a lépéseket, hogy a nevezett helyeken alkalmazott mező és hegyőrök rendőri hatáskörrel is láttassanak el, hatósági és rendőrségi támogatásban és ellenőrzésben is részesüljenek. Ez ellen a városnak kifogása nem is lehet, de a vagyon és közbiztonság sokat fog nyerni emez intézkedés által.

A munkakönyvek tartalmi megváltoztatása. A kereskedelmi miniszter egy konkrét eset következtében kimondotta, hogy a munkakönyv tartalmi megváltoztatása hivatalból büntetendő cselekmény. Az 1896. évi XXXIII. t. c. 87. szakasza szerint az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott nem magánindítványra üldözendő bűncselekményeket, a birtokukba került adatoknak közlésével és a bizonyító tárgyaknak áttétele mellett a kir. ügyészségnél feljelenteni.

Kétlábu róka. Néhány nap óta állandó panasz tárgyat képezi, hogy a baromfiakat alaposan dezmálják. A rendőrség utána nézett a bosszantó dolognak, és Rácz Márton rendőr éppen akkor csipte el Vodicsku Mihályt, amikor két hizott ludat, egy kakast, és egy tyukot cipelt lakása felé.

A kiskoruk kivándorlása. Tisza István gróf miniszterelnök mint belügyminiszter legutóbb a tizenöt évesnél fiatalabb férfiszemélyek és kiskorú nőszemélyek kivándorlása dolgában következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A kivándorlási törvény értelmében a 15 éven aluli férfiszemélyek és kiskorú nőszemélyek csak úgy vándorolhatnak ki, ha megbízható felnőtt személy kíséretében utaznak. Ama körülményből, hogy az ellenőrzés alkalmával a kivándorlók közt ily kiskorú személyek gyakran kísérelő nélkül találhatók, az látszik, hogy a törvény e rendelkezését nem tartják meg. Hogy a törvény említett követelményeinek elég legyen téve és az kellően ellenőrizhető legyen, másrészt, hogy az illetők a visszautasítástól, s az ezzel járó költségektől és idővesztéségtől megkímélve maradjanak, elrendeli a belügyminiszter, hogy a 15 éven aluli férfiszemélyek és a kiskorú nőszemélyek mindig hatósági bizonyítvánnyal igazolják ama felnőtt személy kilétét, kinek kíséretében utaznak. E bizonyítvány a kiskorú szüleinek, vagy gyámjának bementése alapján a kivándorló lakóhelye szerint illetékes községi elöljáróság, vagy rendőrkapitány által díjmentesen állítandó ki. Az oly 15 éven aluli férfiszemélyek, illetőleg kiskorú nőszemélyek, kik ily bizonyítványt föl nem mutatnak, vagy nem a bizonyítványban megjelölt kísérelővel utaznak, a kivándorlásban meggátolandók.

Az erdei kihágás. A belügyminisztérium körrendeletet intézett az erdei kihágási ügyek följelentése dolgában a közigazgatási bizottságokhoz. Az erdei kihágási ügyek felülvizsgálata rendén az a kérdés merült föl, hogy az állami erdőhivatal, illetőleg az ennek hatáskörébe utalt teendőket saját kerületükben teljesítő járási erdőgondnokságok jogosultak-e a 20 koronát meg nem haladó erdei kihágási esetek bejelentésénél az erdőtörvényben megjelölt bíróságok között választani, s hogy a járási főszolgabírák jogosultak-e a hozzájuk bejelentett és általuk elfogadott ilyen kihágási eseteket tárgyalás végett a községi bírálathoz utasítani, ezeknek kiosztani. A rendelet célja az e tekintetben netalán főnforgó visszás gyakorlatot megszüntetni. A miniszter kimondja, hogy az, a ki külön meghatalma-

zás nélkül följelentést tehet, választhat is az eljáró hatóságok között. Ez áll a sértett kezelő tisztre is, meg az erdőhivatalra és erdőgondnokságra is. A főszolgabíróság tehát a hozzá intézett vagy nála tett följelentést nem küldheti ki eljárás végett egyes községi bíróhoz.

Kivándorlók egészségi állapota sokszor kivánni valókat hagy fenn, mi miatt a bevándorlási bizottság Amerikába sokakat nem hagy partra szállani. Alispánunk elrendelte, hogy beteges kinézésű emberek csak az esetben kapjanak utlevelet, ha azt orvos véleményezi.

Alispánunk figyelmebe. Vettük a következő levelet: Nagyságos Szerkesztő Ur! A lucernások legnagyobb veszedelem az aranka. A törvény kötelezővé teszi a lucernás táblákon annak kiirtását, még pedig virágzása előtt, ugyde országosan a virágzás idejét megállapítani nem lehet, mivel az a vidék éghajlati viszonyaitól függ. Okulva a kedvezőtlen tapasztalatokon a hevesmegyei gazdasági egyesület fölkererte az ottani alispánt, hogy az aranka kötelező irtását az egri, gyöngyösi, pétervásári, hatvani járásokban június 10—20 ig a hevesi és tiszafüredi járásokban pedig május 31-től június 10-ig rendelje el. Helyesnek tartanám Szabolcsvármegyében is a kötelező aranka irtás idejét megállapítani, mivel ezzel nem csak a hatóság eljárása volna megkönnyítve, de az irtást is lelkiismeretesebben teljesítenék. Tisztelettel: D. J.

A készlet. A helybeli közraktárban e hó 12-én 3100 mm. buza, 17900 mm. rozs, 100 mm. árpa, 600 mm. zab és 250 mm. tengeri volt elraktározva.

Mi vár ránk? A mult esztendei aszályt követő télen, nem volt havunk. Már ápril közepén járunk s esőnk még nem volt. A föld teljesen ki van száradva. A buzavetést sok helyen ki kell szántani. A gyenge, homokos talajba vetett rozst nagyon megrongálta a hideg, gyakori szél. A tavasziak sinylenek. Kukorica, burgonya alá az alantas földet szántani nem lehet. A lucerna legelő nem fejlődik s a nagy takarmány hiány miatt lesóványodott barmok a kopár ugaron éhen és dűledözve támolognak. Vető mag nincs. Egy kis zsák burgonya 6—8 korona. A falusi népnek nincs munkája, nincs kenyere. Ha esőnk hamarosan nem lesz, a legborzasztóbb jövő vár reánk.

Gazdasági tanácsadó. A kassai gazdasági tanintézet, kísérletezéseiről a következő — és lapunkhoz intézett — sorokban számol be.

Zöldtrágyázás újabb időben nálunk is meglehetősen terjed. Magam is évek óta kísérletezek vele s különösen burgonya alá igen jó hatását tapasztaltam. Kísérleteket tettem azonban a zöldtrágyázás mellett különféle műtrágyákkal is s azt tapasztaltam, hogy a zöldtrágya termésközzelő hatását mindig homokos talajaimon, különösen kálitrágyázással rendkívül lehet fokozni. A mult évben például zöldtrágya- és kálitrágyával trágyázott földem kat. holdanként 798 mm. burgonyával és 123 mm. keményítővel termelt többet, mint az a földem, a mely csak zöldtrágyát kapott. Azóta is a kálitrágyát állandóan használok. Nem ajánlhatom gazdátársaimnak elég melegen, hogy amennyiben zöldtrágyát használnak, tegyenek párhuzamos kísérletet káli és foszfáttal is, mert az egyik talajon ez, a másikon amaz ad nagyobb termésközzelőt.

A tőzegalom. Az idején télen, méginkább a a folyó tavasszal a tőzeg nagyon keresett almozási célokra, mert az a kevés szalma, amivel rendelkezünk inkább takarmányul fog szolgálni. A tőzeg almozásra tényleg kitűnő anyag is, mert vízfelszívó képessége rendkívül nagy, jóval nagyobb mint a szalmáé, s ára sem szokott 2—3 koronánál magasabb lenni. Vásárlásánál arra kell különösen vigyázni, hogy jól szájjal legyen tépve, hogy földes részek ne legyenek benne, hogy minél szárazabb legyen. Megengedhető maximum víztartalma 15—18 százalék legyen, amit könnyen megállapíthatunk olyan módon, hogy pontos lemérése után sütő csőben kiszárítjuk s azután ismét lemérjük. A mely különbség adja az elpárolgott vízmennyiségét. Hátránya a tőzegalomnak, hogy foszforban szegény trágyát ad, mert alkalmazása mellett foszfortrágyázásról megfelelően gondoskodni kell.

Korai burgonyaféleségek, sohasem adnak olyan termést, mint a közepes, vagy későn érő féleségek s a korai burgonyáért fizetett magasabb árban ritka esetben fizetik meg azon terméskülönbséget, a mi a korai, vagy közepesen érő burgonyák között van. Ez természetesen a nagyobb arányu, vagyis szántóföldi termelésre vonatkozik, mert kerti ágyakban a hol lehetséges az öntözés is, vagy ahol a nagyobb korai burgonya után még egyéb növényeket is termelhetünk, a számítás egészen másként áll. Étkezési célokra szántóföldön csak sárga húsu fajták termelése ajánlható, mert úgy a budapesti és bécsi piacon ezek a legkeresettebbek s ezeket fizetik legjobban. Erre a célra nagyon ajánlható a Pannonia, a sárga kiíli burgonya, a melyet különösen Bécsben igen magas áron fizetnek. Igaz, hogy korán érő és keveset termő, de a bajon megfelelő műtrágyák alkalmazásával lehet segíteni, mert ára oly magas, hogy a műtrágyák alkalmazását is bőségesen meghálálja.

Margit crém. Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítőszerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szeplőt, pattanást, mitesert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdévé, fiatallá varázsolja. Nemesak az arcot, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban. — Utánzatoktól óvakodjunk.

Könnyű mellékkeresethez juthat mindenki magyar osztálysorsjegyek eladása által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Fekete Károly főelárúshoz *Budapest Rudolf-rakpart 8.*

Termény árak:

Buza	8.40— 8.50
Rozs	6.60— 6.70
Árpa	7.20— 7.30
Zab	7.00— 7.10
Tengeri	8.00— 8.20

Lapunk zártakor vettük a következő táviratot: Szabolcs Szerkesztősége Nyiregyháza. Budapest. április 14-én, 4 óra 5 perc. Eötvös indítványának tárgyalása folyik, tegnap Bécsben voltam, hol ellenünk összefogott minden párt és a parlamenti bizottság dolgozik s kormányunk kinevezve addig nem lesz, míg aknamunkájok befejezést nem nyer. Ott dolgoznak, nálunk ünnepi szünet.

Mándoky.

Tarka-Krónika.

A. Ugyan édes barátom, mondja csak, hisz Ön mint jogász ember ezt bizonyára tudni fogja, igaz az, hogy a „királyi tanácsos“ tényleg a királynak is ad tanácsot?

B. Már hogyné. Sőt vannak egyes királyi tanácsosok kiknek jól felfogott érdeke megköveteli, hogy mindég és mindenkor a legnagyobb odaadással támogassák a „Koronát“!

A korzón. . . .

Készülj fel Szálka, rajta korzóra!!!
— Lemenőfélben immár a nap, —
És ott állok már, ha Őt az óra
Az ember másként helyet se kap;
Mert ha az égen csillag kigyulad
S a villanyt felgyújtja Kerekes,
E kettős jelzést a sarkon várja:
A civil és a fess hadsereg.
A kirakatot rendez, rakja,
Kerekes, — szegény, mit ér vele!?
Hogy Nyiregyháza sok deli ifja
Este hétig háttal néz bele.
Ott állnék én is fiksiroztatni,
De be van töltve végig a sor,
Hiába vágyom szemedbe nézni
Nem jutok helyhez szép angyalom,

Egy kis üres hely volna ugyan még
Egy kicsit följebb, Trajtlér felé,
Amde ti édes, nem jöttök addig,
Kérd meg mamádat: egyezzen belé:
Korzózz el addig, meglátod édes
Jobben én nálam ki sem csodálja,
Ruhád mily csinos s uj a szabása,
Meg uj kalapod, hogy Hymalája . . .

Szerkesztői üzenetek.

E. M. Demecser. Tavasz c. verse után itélve Nagysád tényleg — kezdő és pedig gyenge kezdő. Ha bírálatunkat akarja hallani: mi nem biztatjuk a verselésre, mert a szép verset szeretni és ugyanolyan írni nem egy; de azért le sem beszéljük, mert a verselgetés finomítja a lelket, fogékonyabbá teszi a külső behatások iránt.

Kettőnek. K. B. örömmel tesz eleget óhajuknak, kéri megírni: hol, mikor, hogyan?

Fermán. Névtelenül beküldött verseket még akkor is a legkritikább esetben közlünk, ha azok jók, már pedig beküldött verséről azt nem mondhatjuk. Nem csodáljuk, ha Ilonkája hűtlen lett, mikor ilyen rossz verseket ír hozzá.

Bónis Ignác ur. Helyben. Ki van szedve, technikai okok miatt maradt ki.

Boszorkány, Sárkány, Ördög N.-Kálló. Sz—k köszöni. Üdv.

Dr. —ld. Helyben. Nü?! . . .

Kiváncsi bakfis Helyben. Azt kérde tőlünk, hogy mi a szerelem és mi a csók? Kis hamis. — Szilánk ezt írja a szerelemtől:

A pap azt mondja: szörnyü vétek;
A férfi így szól: gyermekálmom!
Az agg sóhajt: ha visszatérne
Szép szerelmem, boldogságom!

A bölcs azt mondja: nagy bolondság,
Min az okos ember nevet
Az ifju és leány bölcsen hallgat
Nem bírálgat, hanem — szeret . . .

A csókról:

Hogy mi a csók? — megmondani
Nem tudják azt ifjak, vének,
S mert oly sokan gyakorolják,
Eltérők a vélemények.

Egyiknek: észbontó méreg,
Másiknak: méz a virágba,
Nekem pedig: — belépőjegy,
A hetedik menyországba! . . .

Mi ennyit tudunk a szerelemtől és a csókról; ha többet akar tudni, akkor próbálja meg.

—s. —ly. Helyben. Beküldött levelét, mint láthatja, betűszerint közreadjuk, kérjük azonban ezentúl hasonló alkalommal — legalább előttünk — nem inkognitó maradni.

Összes munkatársainkhoz! Ismételtén felkérjük munkatársainkat arra, hogy közleményeiket — ha azok a hét utolján történő eseményekkel nincsenek kapcsolatban — a hét elején sziveskedjenek hozzánk juttatni.

Z. I. Budapest. Mint elkésve érkezett, sajnálatunk dacára nem tudtuk betenni. — Köszönjük.

Nyílttér.*)

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni hogy a

husvétii ünnepekre

diszes cukor- és selyemtojás kiállítást rendezek, rendkívül **olcsó gyári árak** mellett. Továbbá ünnepi **diós-, mákos** patkók **30 krajcártól** kezdve; **kalács, kuglopf, sütemények**, legújabb **krémtorták, Kugler dessert, bonbonok**

nagy választékban.

☛ Fagylalt, parfeut, krémek, stb. ☛

Mély tisztelettel:

R Á T V A Y J.

Városház-utca 3. sz.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Hirdetések.

Előzetes megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

sóstói vendéglőmet a húsvétii ünnepekre megnyitom.

Tisztelettel

Lendvay Kálmán.

5 éves

telivér sárga mén

„Barkóczi“, apja „Bonaviszta“,
anyja „Zansibár“

mint apamén eladó.

Barkóczi több sík és gátverseny nyerője és mint egyéves csikó 18000 koronáért vásároltatott.

Közelebbi felvilágosítások a **15. huszárezred pótkeret irodájában** (lovassági laktanya) délelőtt 10-től 11 óráig kaphatók.

Telefon szám: 114.

Telefon szám: 114.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a közkedvelt

csillag védjegyü női- és férfi-nyakkendők

elárúsitásával Nyiregyházán kizárólag

EISLER KÁROLY

cipő és divatáru kereskedőt

biztam meg, hol nyakkendőim állandóan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Tisztelettel

BERLIN. T. H. STERN BÉCS.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

**Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!
Legjobb
szépitőszer!**

pár nap alatt eltávolít szeplőt, máj-
foltot, pattanást, bőrtakát (Mittiser)
és minden más bőrbajt. Kisimítja a
ráncoakat és az arcot fehérré, simává
varázsolja, üdít és fiatalít.

ÁRA: kistégely 1 kor., nagy 2 kor.

Kiváló toillet cikkek:

MARGIT-HÖLGYPOR (3 színben) 1
kor. 20 fl., **MARGIT-SZAPPAN** 70 fl.
MARGIT-FOGPÉP (Zahnpasta) 1 kor.
MARGIT-ARCVIZ 1 korona.

Póstán utánvétellel vagy a pénz előleges beki-
dése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész **ARAD.**

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában
és illatszer-kereskedésben.

Főraktár Nyiregyházán: Korányi
Imre, Dr. Szopkó Dezső, MÁRTON
József, Török Gyula gyógyszerárban.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátnak képesleve-
lező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert
tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy vala-
mely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni
akar

Ha hírlapokra, vagy folyóira-
tokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
könyv- és papirkereskedéséhez és
könyvkötészetével van
egybe kötve

ÚJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség
szíves tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a Korona
épületben, a (MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szö-
vetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és
ismerettségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legujabb
és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a leg-
kényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szíves pártfogását kérve s ma-
gamat jóindulatukra ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Fernolendit

Fénymáz és Nigrin cipőkréme a világ legjobb tisztító szerei. Gyönyörű fényt
adnak és a bőr tartósságát emelik. — Alapít-
tatott 1832. — Cs. és kir. udvari szállító. BÉCS. — Mindenütt kapható.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder
egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál

Nyiregyházán.

**Tavaszi
idényre**

érkezett

ujdonságok:

Női paletó clot béléssel 14
koronától feljebb.

Női paletó selyem béléssel 18
koronától feljebb.

Női havelok szürke, sötétkék
színben 20 koronától feljebb.

Női Cacliostrok fekete posz-
tóból 24 koronától feljebb.

Női ulster Himalája kelmé-
ből, selyem béléssel 30 koroná-
tól feljebb.

Női rövid divat kabát an-
go. szövetből 12 kor.-tól feljebb.

Fekete posztó gallér di-
vatos facon 10 kor.-tól feljebb.

Női angol gallér remek
kelméből 12 kor.-tól feljebb.

Divatos és jutányos

CONFECTIÓ.

**Női és leány felöltők, kalapok beszerzé-
sére ajánljuk**

RÓZSA LAJOS

UTÓDA

elismert legnagyobb női divatáruházát

Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

Plissé és Gouwré intézet. *** Külön kalap Szalon.

Gyászkalapokból állandó raktár.

**Tavaszi
idényre**

érkezett

ujdonságok:

Leány paletó angol kelmé-
ből 7 koronától feljebb.

Leány paletó jó posztóból
bélelt 10 koronától feljebb.

**Divatos leány kámsás
gallér** 4 koronától feljebb.

**Női divatos diszitett ka-
lap** 5 koronától feljebb.

**Leány divatos diszitett
kalap** 3 koronától feljebb.

Női napernyők 4 koroná-
tól feljebb.

Mig a készlet tart, selyem batiszt
és szövet blousok mesés olcsó
árban lesznek eladva.

GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmatlanságáért jót állás. Thile soványító theája, miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K.
Vidékre 2 kor. 50 fil.

Bérmentve, utánvét mellett kapható

==Török József==

gyógyszertárban, Budapest, Király-utca.

== A KI ==

szép, csinos és izléses

könyvnyomdai * *

* * * * * munkákat

olcsó árakon akar

== készíttetni, ==

az forduljon bizalommal

Tóth Sándor és Társa

== könyvnyomdájához ==

NYIREGYHÁZÁN, Vasuti-ut I. sz.

ELADÓ VASGERENDÁK.

Két darab 6 méter hosszú és 32 cm. széles vasgerenda eladó Értekezhetni: **Klein Mórral**, Nagykálló.

TAVASZI IDÉNY!

Legujabb tavaszi angol-costüm és divatszövetek, angol blous különlegességek, Blous és ruhaselymek, legjobb mosó delinek ruhákra, blousokra és pongyolákra, rendkívül dús választékban már megérkeztek.

UNGÁR LIPÓT

női divat-, vászon és fehérnemű üzletében.

Menyasszonyi kelengyék!

NYARALÓK.

VÁROSI LAKÓ- és
BÉRHÁZAK

KÖZSÉGHÁZA.

Gazdasági —
— épületek.

TEMPLOM

ISKOLA
SZÁLLODA
stb.

Földmérés
Parcellázás.

Épülettervek ::::

:::: **Költségvetés**

Pavlovits Károly

** építész mérnöknél **

NYIREGYHÁZA, Iskola-utca 5.

Praktikus beosztás; művészi homlokzatok történeti és modern stylusban.

Szakszerű építésvezetés.
Olcsó építkezés.

Hirdetmény.

Méltóságos Gróf Dégenfeld Imre ur tulajdonát képező bogárházi majorból (Dorogh—Sima-pusztá—Ujfehértói határ) mintegy 1200 m. hold (á 1200 □-öl) parcelláztatni, esetleg az ezuton elérhető áron, majorostúl együtt egészben is, eladatni terveztetvén, felhivom az érdeklődőket, miszerint ajánlataikat hozzám benyújtani sziveskedjenek. Közvetítők kizárva. Posta és távirtda helyben.

Kralovánszky Kálmán,
megbizott.

Seprős, Aradmegye.

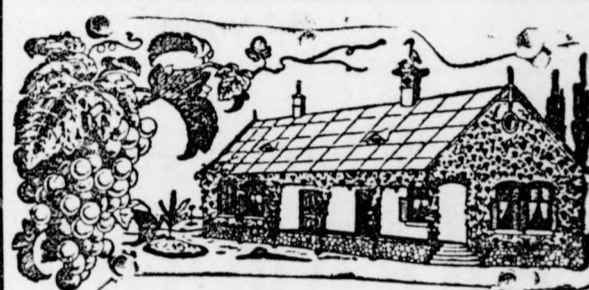
Csalamádévetésre

alkalmas, 90—92%-os csiraképeséggel bíró magyar tengeri, zsákkal együtt 100 kilónként nyirbátori vasutállomásnál

20 koronájával

kapható a „Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-társaságnál

Nyirbátorban.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbsé disze, anélkül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobbbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók lezállított árakon. Borok csatládi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

**Szélhajtó és görcs-
csillapító**

**Biebergeil-
Cseppek**

Étvágyat előidéző és emésztést
elősegítő háziszser

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét
2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszertára,

— Gloggnitz (Nied.-Oest). —

Gróf Vay Gábor berkeszi erdőjében

160 darab tölgyfa tönk és

8000 db akácfa szőlőkaró

van eladó,

melyre nézve **Német Imre** szőlőkezelő, Berkesz u. p. Demecser, ad felvilágosítást.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. Váci-körut 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

KÜLÖNLEGESSÉGI

mindennemű **gazdasági gépek, műszaki cikkek** és **malomberendezések** előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is találhatóak

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyveleket is elvállal.

Főüzlet: **Nyiregyházán** Gróf Károlyi-téren.
Fióközlöt: **Mátészalkán.**

Eladó

TAKARMÁNY.

Körülbelül 300 mm. jó minőségű **lóhere**, egy kazalban **eladó**, a birii határban fekvő **birtokomon.**

Értekezhetni: **KLEIN MÓRRAL**

Nagykálló.

Hentesárut,

szalonnát, disznósirt, szalámit tőpörtöt stb.
vásárol minden mennyiségben

A. SCHANIL,

zsiráru ügynöksége.

Bécs, XVII. Hauptstrasse 67.

Uj! Uj! COOK & JOHNSON

amer. szabadalm, tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal csillapítja a fájdalmat, — Kapható minden gyógyszertárban A-ztria-Magyarországban. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab kartonban 1 korona, postai küldés esetén 20 fillérrel több. — Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerészára **Budapest, VI., Király-utca 12.** — Központi raktár Magyarország-Ausztria részére: „**A szamaritánushoz**“, Grác.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a **Cozaporból.** Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviseleink kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: **Nagy Kálmán** gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakok egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137 sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek).

COZA INSTITUTE

(Dept. 137).

62, Chancery Lane,

London., ANGLIA.

Fernolendt-féle NIGRIN

különösen ajánlható Chevreaux, Box-calf és Lackbörnek szép fényt kölcsönöz és a bőr tartósságát emeli. — **Fenti védjegyre ügyelni kéretik. Mindenütt kapható.**

Szücs üzletemet

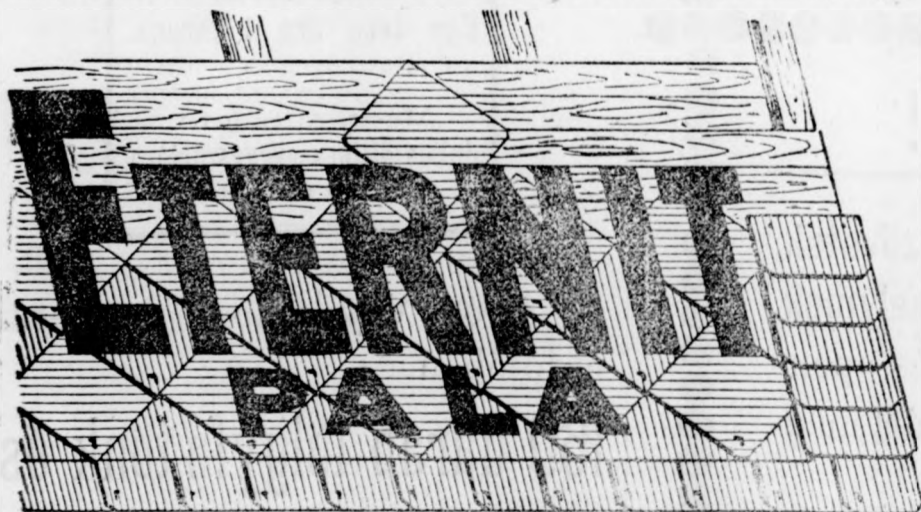
a Hibján-féle házba, a villamvilágítási iroda szomszédságába helyeztem át.

Nyári gondozásra

elvállalok ruha- és szőrmeműeket. A vadbőr kikészítését jutányos árban eszközölöm.

kiváló tisztelettel
Palatitz Jenő.

AJELLENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉKLAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely **Pavlovits Sándor** urnál **Nyiregyházán.**

Alapított 1878.

Alapított 1878.

Jó cipőnek nem kell külön cégér!

≡ Nem adok ingyen kenőcsöt! ≡

de adok **olcsón, jó, finom** és **tartós** cipőt, mely nem a munkások rovására olcsó munkabéren, hanem tisztességesen

— **dijazott munkásoknak lelkiismeretes jó munkájával** —

első minőségű anyagból

készült. **Áruim jók, áraim szolidak**, mert nem az a célom, hogy a vevő egyszer vásároljon, s nagy hasznot huzzak rajta, hanem hogy állandóan vevőmnek megtartsam. Azért mindenki keresse fel raktáramat aki **jó árut** akar. Mérték utáni megrendeléseket egy beküldött viselt cipő méretei után a legnagyobb pontossággal készítek el. Készítek mindennemű **Ortopéd cipőket is.**

Szives látogatását kérve, kiváló tisztelettel:

Deutsch Samu, Városház-palota.